

ÖNSÖZ

Bu Armağan Sayı, HOCALI soykırımı Kurbanlarının Aziz Hatırasına sonsuz saygıyla; KARABAĞ ZAFERİ'ni canlarıyla bahşeden Tüm Şehit ve Gaziler ile Kahramanlara ithaf olunmuştur.

Değerli Okurlarımız merhaba,

Dergimizin bu **Armağan Sayı'sı**, 26 Şubat 1992 HOCALI soykırımının 29. Yılında, “Karabağ, Azerbaycan” teması ile çıkarılmıştır. Armağan Sayı'mızı sizlere ulaştırmış olmaktan dolayı gönül rahatlığı duyuyoruz. Dekan Vekili ve Dekan olarak görev yaptığım dört yıl (2017-2020) boyunca, Fakültemizin öğretim elemanları ve öğrencilerinde, Karabağ'ın işgaline ve Hocalı soykırımına yönelik duyarlı bir tutum geliştirmeye, var olanı ise verimli kılmaya çabaladım. Bu duyarlılığın ifadesi olarak da, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin başı çektiği, ULUSLARARASI HOCALI SOYKIRIMI SEMPOZYUMLARI gerçekleştirdik. Karabağ'ın işgali, Karabağ katliamları ve Hocalı soykırımı, son dört yıldır düzenlemiş olduğumuz, yürüyüş, toplantı ve uluslararası sempozyumlarla çok boyutlu olarak ele alınmış olup, bir manifesto ile dünyaya seslenilmiştir. İlk olarak Hocalı soykırımının 25. yılında, Pazar gününe denk gelen 25 Şubat 2017 tarihinde, Fakültemiz tarafından bir Yürüyüş ve Miting düzenlenmiştir. 27 Şubat 2017 tarihinde ise, “25. Yılında Hocalı Soykırımı” Uluslararası Sempozyumu gerçekleştirilmiştir.

Dört yıl boyunca yapılan yürüyüş, miting ve sempozyumların genel teması, şu dört konu üstünde yoğunlaşmıştır:

- Dünyaya sesleniyoruz, Hocalı'da insanlığa karşı bir soykırım suçu işlenmiştir.
- Karabağ'ın işgali, Türk Dünyası'nın gırtlığına saldırmış kanlı bir pençedir.
- Hocalı'ya adalet, Karabağ'a özgürlük mutlak gelecektir.
- Yalnızca Hocalı değil, Karabağ soykırımı ve işgali için de, adalet gerçekleşecektir.

Yürüyüş ve mitinglerden

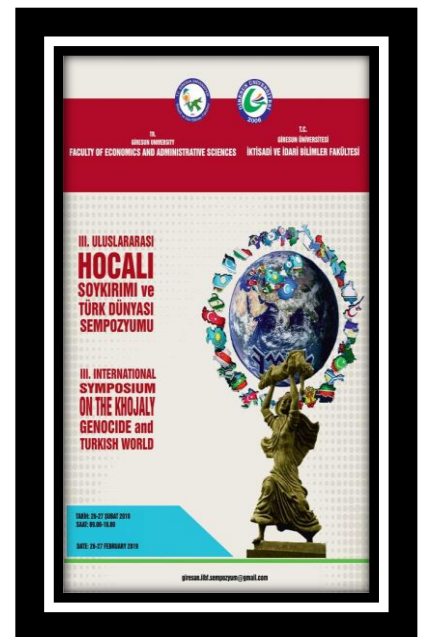
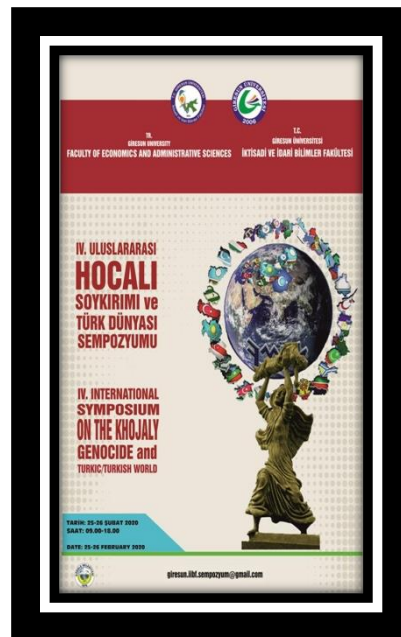

ULUSLARARASI HOCALI SOYKIRIMI SEMPOZYUMLARI

Hocalı soykırımının 25. yılında; Azerbaycan, Hocalı için tam 25 yıldır gözyaşı döküp “adalet” istemekteydi. Türk Dünyası, tam 25 yıldır, Karabağ’da gırtlığına tırnaklarını geçirmiş olan vahşi pençeyi atamamıştı. Bu nedenle Hocalı soykırımı etkinlikleri de, yalnızca Azerbaycan Türklerinin soykırımı uğramasının değil, 25 yıldır atalar mirası Türk vatani Karabağ’ın işgalinin, binlerce Azerbaycan Türkü’nün mülteci durumuna düşüşünün, Türkiye’nin ve Türk dünyasının çaresizliğinin, dünyadaki vicdanlı ve şerefli insanların ortak acısının bir ifadesi idi. Hocalı soykırımı, zamanla Türkleri aşır, tüm dünyadaki ahlâklı, onurlu ve hukuka bağlı insanlar için, utancın bir simgesi haline gelmeye başladı. Giresun Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi olarak, akademik enerjimizi ve bilimsel çalışmamızı bu büyük meseleye aktarmaya çabaladık. Akademi dünyasında, konu ile ilgili öneriler, çözümler üretmek, aynı zamanda ülkemizdeki ve dünyadaki akademik inisiyatifi harekete geçirmek için yola çıktık. Karabağ işgalden kurtulana kadar da, asla ve asla vazgeçmeyeceğimiz, Uluslararası Hocalı Soykırımı Sempozyumu düzenlemeye giriştik.

Dört yıl her 26 Şubat’ta, bu bilimsel etkinliği düzenledik, sempozyum bildirimlerini içeren ve bu konuda önemli kaynaklar olan üç e-kitabın oluşmasını sağladık. Hocalı soykırımı konulu Uluslararası Sempozyumları, Bölgesel Güvenlik ve Türk Dünyası gibi, farklı temalarla da buluşturarak, daha büyük bir etki alanı sağlamaya çalıştık. Böylece düzenlediğimiz dört sempozyumun ardından, ne mutlu ki bizlere, “**Karabağ Zaferi**” gerçekleşti ve kadim topraklar işgalden kurtarıldı. Biz de, bu sene sempozyum yerine, kutlu zafere adanmış böyle bir **Armağan Sayı** çıkarmaktan ve Fakültemizin bilimsel yayın organı olan *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*’nde “Karabağ, Azerbaycan” teması altında bu yayımı sizlere sunmaktan dolayı, büyük bir memnuniyet ve sevinç yaşıyoruz. Dergimizin bu Armağan Sayısı başta Hocalı soykırımı Kurbanları, ama aslında bütün Karabağ soykırımları Kurbanları olmak üzere, KARABAĞ ZAFERİ’ni canlarıyla, kanlarıyla bahşeden tüm Şehit ve Gaziler ile Kahramanlara ithaf olunmuştur.

Hocalı uluslararası sempozyumlarına Türkiye ve Azerbaycan dışında, Kazakistan, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Mısır, Romanya, İran, Filistin, Cezayir, Makedonya, Polonya ve İspanya'dan değerli bilim insanları katılım sağlamışlardır. "Hocalı soykırımı" ve "Karabağ sorunu" birçok açıdan ele alınmış, manifesto olarak da, Prof. Dr. Alaeddin Yalçınkaya tarafından kağıda dökülen bir SONUÇ BİLDİRGESİ yayımlanmıştır. Ayrıca her yıl, katılımcılarla birlikte 1916 Rus işgalini fırsat bilen Taşnakçuların katlettiği Şehitlerin yattığı, Görele Şehitliği de ziyaret edilmiştir.

Sivil Toplum temsilcileri de, Akademisyenler gibi sempozyumlara destek vermiştir.

Birbirinden değerli onlarca bilim insanı ve araştırmacı sempozyumlarda yer almıştır.

Türk Dünyasından birçok bilim insanı, dört yıl boyunca sempozyumlara katılmıştır.

Giresun Görele Belediyesi, Hocalı Uluslararası Sempozyumlarını her yıl sponsor olarak desteklemiş ve daha işgal altındayken bile, Hocalı'yı "KARDEŞ" olarak ilan etmiştir.

Yalnızca Görele değil, Giresun ili ve ilçeleri de, Karabağ'ın il ve ilçeleri ile "KARDEŞ" olma isteklerini ifade etmişlerdir. Bunlardan biri de, 1916 Rus işgaline karşı, Harşit Savunması'nın gerçekleştiği Doğankent'tir. Prof. Dr. Yakup Mahdudov ve Katılımcılar ile Doğankent ziyareti yapılmıştır.

Uluslararası Hocalı Soykırımı Sempozyumlarına katılım her zaman yüksek olmuş, Saygın Bilim İnsanları dışında, Bakanlar, Milletvekilleri, Bürokratlar, Komutanlar, Merkezi ve Yerel Yönetim Temsilcileri de teşrif etmişlerdir.

Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından 2017-2020 yılları arasında dört kez düzenlenip, Karabağ Zaferi ile son verilen Hocalı Soykırımı Uluslararası Sempozyumları, milli bilinçle harekete geçen akademik inisiyatif olarak kalıcı iz bırakmıştır.

Bugün ise, Hocalı soykırımının tam 29. yılıdır. Destanlaşan Karabağ Zaferi, Hocalı soykırımının acısını ne Azerbaycan Türklerine, ne Türkiye Türklerine ne Dünya Türklerine ne de vicdanlı ve onurlu insanlığa unutturamamıştır, Hocalı soykırımının ve Karabağ katliamlarının acısı, unutulmayacak biçimde tarihe ve hafızalara kazanmıştır. Elbette işgal edilmiş toprakların geri alınması, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü kadar, bölgesel ve küresel barışın, aynı zamanda güvenliğin bir ön koşulu olarak da son derece önemlidir. Yukarı ve Aşağı ile hem bir bütün hem de Azerbaycan toprağı olan Karabağ'ın, Ermenistan işgalinden kurtarılması, daha ötesi Nahçıvan koridorunun açılması, bölgede yepyeni bir dönemin

başlangıcı olarak gelişmektedir. Nahçıvan koridorunun açılması, böylece Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetleriyle kara bağlantısının sağlanması, Türk dünyası açısından çok önemli bir gelişmedir. Ancak bölgesel barış, güvenlik ve bölgesel gelişme bakımından da, umut verici bir döneme geçildiği gözlenmektedir.

Azerbaycan Ordusu'nun, kırk dört günlük destanlaşan savaşı ve zaferi gurur vermiştir. 1992'den beri sürdürülen mücadelenin ödülü, başka hiç bir yerde çiçek açmayan Karabağ'ın "Hârı Bülbül" çiçeğine, yeniden kavuşmak olmuştur. Şuşa'yı fetheden ve birçoğu Şehit olan Kahraman Askerler de, Azerbaycan'da Hârı Bülbül ile simgelenmişlerdir. Ruhları şad olsun

Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası Hocalı Sempozyumlarına ve Sempozyum E-Kitaplarına aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz:

Birinci Uluslararası Hocalı Sempozyumu:

<http://iibf.giresun.edu.tr/tr/page/i-uluslararasi-hocali-soykirimi-sempozyumu/5611>

E-Kitap: http://iibf.giresun.edu.tr/Files/ckFiles/iibf-giresun-edu-tr/Hocal%C4%B1%201/e-kitap_1_hocali_sempozyumu-pdf.pdf

Sonuç Bildirgesi Türkçe: http://iibf.giresun.edu.tr/Files/ckFiles/iibf-giresun-edu-tr/Hocal%C4%B1%201/sonuc_bildirgesi.pdf

The Final Declaration: http://iibf.giresun.edu.tr/Files/ckFiles/iibf-giresun-edu-tr/Hocal%C4%B1%201/the_final_declaration_of_international_symposium_of_khojaly_genocide_in_the_25th_anniversary.pdf

İkinci Uluslararası Hocalı Sempozyumu:

<http://iibf.giresun.edu.tr/tr/page/ii-uluslararasi-hocali-soykirimi-ve-bolgesel-guvenlik-sempozyumu/5610>

E-Kitap: <http://iibf.giresun.edu.tr/Files/ckFiles/iibf-giresun-edu-tr/Hocal%C4%B1%202/2.hocali-sempozyumu-e-kitap-e-yavin-7-ocak-2019.pdf>

Üçüncü Uluslararası Hocalı Sempozyumu:

<http://iibf.giresun.edu.tr/tr/page/iii-uluslararasi-hocali-soykirimi-ve-turk-dunyasi-sempozyumu/5609>

E-Kitap: <http://iibf.giresun.edu.tr/Files/ckFiles/iibf-giresun-edu-tr/hocal%C4%B1%203/hocali30301.pdf>

Dördüncü Uluslararası Hocalı Sempozyumu:

<http://iibf.giresun.edu.tr/tr/page/iv-uluslararasi-hocali-soykirimi-ve-turk-dunyasi-sempozyumu/5606>

ARMAĞAN SAYI HAKKINDA

Armağan sayımızda ise, konu ile ilgili on iki adet makaleye yer verilebilmiştir. İlgi gösteren Sayın Yazarlara teşekkürlerimizi sunarız. Yayın sırasına göre, makalelere bir göz atacak olursak, kısaca şunlara değinebiliriz:

Birinci makalede Selim Kurt, Dağlık Karabağ sorununun galibiyetle sonuçlanan yeni durumunu, hemen yanı başında Gürcistan'da yer alan ve Donmuş Çatışmalar olarak bilinen Abhazya ve Güney Osetya örnekleriyle karşılaştırmış, Dağlık Karabağ sorununun bunlardan ayrılan yönlerini ortaya koymaya çalışmıştır

İkinci makalede Cenk Özgen, 2020 Karabağ Savaşı'nı askeri açıdan analiz etmiştir ve kuvvet kullanımı hakkındaki çok yönlü çalışmasını sunmuştur.

Üçüncü makalede Ramin Sadıgov, 1918-1920 yıllarında Karabağ'daki Ermeni isyanlarını ve Azerbaycan Hükümeti'nin, toprak bütünlüğünü sağlamak için isyancılara karşı verdiği mücadeleyi ele almıştır. Ayrıca 1918-1920 yıllarında büyük devletlerin Karabağ konusundaki yaklaşımlarını ve Azerbaycan Hükümeti'nin tutumunu ayrıntılı bir şekilde irdelemiştir.

Dördüncü makalede Ayten Mehmed, Arap devletlerinin İkinci Karabağ Savaşına yönelik tutumunu ele alarak, bölgesel güvenlik politikalarındaki değişime dikkat çekmiştir.

Beşinci makalede Esmе Özdaşlı, İkinci Karabağ Savaşı'nda Ermenilerin sivillere yönelik saldırılarını, Uluslararası İnsanî Hukuk açısından değerlendirmiştir.

Altıncı makalede Yalçın Sarıkaya, İran'ın "İkinci Karabağ Savaşına" karşı takındığı tutumunu analiz etmiş ve İran'ın Karabağ'daki ikircikli rolünü değerlendirmiştir.

Yedinci makalede Sezai Balcı ve Selcan Alperay Eraslan, katledilmesinin 100. yıldönümünde "Torlakyan Davası" olarak anılan Behbud Han Cevanşir cinayetini incelemişlerdir. Yazarlar, tarihe ışık tutan bir çalışma sunmuşlardır.

Sekizinci makalede Elnur Paşa, Karabağ sorununu tarihi gerçekler, jeopolitik çıkarlar ve üretilebilecek çözüm süreci ile birlikte değerlendirmiştir. Dağlık Karabağ sorununun, Azerbaycan Cumhuriyeti dış politikasındaki yeri ve rolünü, bu konuda uluslararası örgütler nezdinde yapılan çalışmaları, bölgesel güç merkezlerinin pozisyonlarını ve uluslararası hukukun yaklaşımını araştır sunmuştur.

Dokuzuncu makalede Sedanur Şeyban ve Ali Asker, Azerbaycan'ın bölünmesine yol açan "Kürekçay Anlaşması"nın tarihi arka planını, hukuki niteliğini ve siyasi sonuçlarını irdelemişler ve son derece önemli bir konuyu değerlendirmişlerdir.

Onuncu makalede Okay Tepeköy, Milli Mücadeleye hazırlık döneminde "Türk-Rus ilişkilerini incelemiş, çok yönlü bir değerlendirmeyi bilim dünyasına sunmuştur.

On birinci makalede Büşra Öğütçü ve Muzaffer Ercan Yılmaz, Dağlık Karabağ sorunu özelinde, bir çatışma çözüm stratejisi olarak "uluslararası arabuluculuk" kavramını ele almışlar ve söz konusu bu stratejinin etkisi üzerine analitik bir tartışma ortaya koymuşlardır.

On ikinci makalede Mustafa Kemal Öztopal, Batı Türkistan (Orta Asya) devletlerinin, Azerbaycan ile ilişkileri ve Dağlık Karabağ konusundaki tutumlarını ele

almıştır. Bu Türk-soylu devletlerin, Dağlık Karabağ sorununu sırasında ve 27 Eylül 2020'de başlayan İkinci Karabağ Savaşı'nda, gösterdikleri tepki ve tutumları analiz etmiştir.

Bu Armağan Sayı'nın gerçekleşmesinde başta Yazarlar, Armağan Sayımızın Misafir Editörü, Editörlerimiz ve Dergi Ekibi olmak üzere, bütün emeği geçenlere teşekkür eder, iyi okumalar dilerim.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Betül KARAGÖZ YERDELEN

Baş Editör